

Sonne: Efterat have hørt den ærede næsforegaaende Talers Foredrag, skal jeg indskrænke mig to smaa Bemærkninger i Anledning af det Foredrag, som den ærede sidste Taler holdt forrige Gang. Han bemærkede, at hvis Forholdene skulde udvikle sig saaledes, at man, naar der ikke stod noget Vidnesbyrd i Skudsmaalsbogen, vilde betragte en saadan Udeladelse som en Misrecommandation for Lyendet, saa havde jeg ved at udtale dette talt mod mit eget Forslag. Jeg talte imidlertid kun om Tilstanden, som den er, og jeg maa da for mit eget Bedkommende sige, at naar jeg nu seer en Skudsmaalsbog med Paategning uden Vidnesbyrd, betragter jeg det rigtignok som en Misrecommandation, og jeg antog, at de, som holde paa, at Huusbonden skal beholde Ret til at give Lyendet Vidnesbyrd mod dets Villie, kunde opfatte det paa samme Maade; men om Forholdene ville udvikle sig i den ovenfor antydede Retning, kan hverken det ærede Medlem eller jeg sige. Bliver det almindeligt ikke at bryde sig om Skudsmaal, saa vilde Anstuelserne i den Henseende ganske vist forandre sig. Men jeg paastod, at netop det samme stiltiende Vidnesbyrd kom dog frem i Lovforslaget, som det foresligger; thi den Omstændighed, at der i Skudsmaalsbogen skal indføres, naar Lyendet er kommet til og flyttet fra Huusbonden, gjør, at man, efter den kortere eller længere Tjenestetid, Lyendet har havt, bedømmer dets Forhold. Det har glædet mig, at det ærede Medlem nu er frafaldet sin Anke mod, at der manglede Straffebestemmelser i Endringsforslaget, idet han vil have det henstillet til Dommeren at afgjøre, hvem der i paakommende Tilfælde har Ret.

L. Jensen: Jeg troer at maatte modsige den ærede sidste Talers gjentagne Paastand om, at Mangelen af et Vidnesbyrd i Skudsmaalsbogen er det Samme som en Misrecommandation. Jeg har lige siden Lyndeloven udkom i 1854 ikke brugt at indføre Vidnesbyrd i Skudsmaalsbogen, uden Lyendet selv har forlangt det, og jeg maa ligeledes paastaae, at det heller ikke kan betragtes som en Misrecommandation, naar Bogen udviser, at man kun har havt Lyendet i eet Aar. Jeg har

undertiden havt de allerbedste Lyender kun i eet Aar, fordi jeg ikke har kunnet komme overens med Lyendet om Lønnen; det er flyttet, fordi Andre, som vidste, at det var et godt Lyende, have tilbudt det en heel Deel Mere, end jeg kunde give. Den korte Tjenestetid kan altsaa istedetfor en Misrecommandation netop være en Ubefaling. Jeg har havt Lyender, der have tjent mig 8 til 9 Aar, men som ikke have faaet Vidnesbyrd; de have rigtignok et Vidnesbyrd deri, at de have tjent paa eet Sted i saa lang Tid, men undertiden have de dog, ikke været bedre end de, der kun have tjent eet Aar. — Hvad Endringsforslaget angaaer, er det efter min Mening ikke af den Vesslaffenhed, at jeg kan stemme derfor; thi man vilde, hvis det vedtoges, nødsages til at skrive i alle Skudsmaalsbøger; naar man nemlig veed, at Lyendet kan forlange Skudsmaal, og at det kun vil gjøre dette, naar det kan vente et godt, saa bliver først Mangelen af et Vidnesbyrd virkelig en Misrecommandation, hvilken kan være foranlediget derved, at Bedkommende har været uvidende om sin Ret til at forlange et Skudsmaal. Jeg tør derfor ikke stemme for Endringsforslaget, men maa stemme for Udkastet, som det er; jeg skal dog henholde mig til, hvad jeg sagde ved første Behandling, at det for mig ikke er af særdeles stor Betydning, hvad enten Endringsforslaget bliver vedtaget eller forkastet.

F. Drejer: Det er blot en kort Bemærkning, jeg skal tillade mig. Naar den ærede 1ste Landssthingsmand for 10de Kreds (Vestmann) meente, at den Vanfælgelighed, der var paapeget med Hensyn til Bevistet for, at Lyendet havde forlangt Vidnesbyrd, ikke havde synberligt at betyde, fordi det maatte anses for Beviis nok, at Lyendet har modtaget Bogen uden strax at gjøre Indvendning derimod, saa troer jeg rigtignok, at det vilde være temmelig misligt for Lyendet, hvis man vilde erkende dette for suldt Beviis; thi i mangfoldige Tilfælde vil Lyendet ikke være istand til strax at gjøre sig saaledes bekendt med, hvad der er skrevet i Bogen, at det vil kunne benytte sin Ret til at vise Skudsmaalet tilbage. Der vil ofte kunne gaae lang Tid hen, forinden dette